

Любіч О. О., д.е.н., професор,
Бортніков Г.П., к.е.н., доцент
Академія фінансового управління

РОЛЬ БАНКІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Цілі сталого розвитку (ЦСР) - це 17 глобальних цілей, які Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй поставила у 2015 році для реалізації у період до кінця 2030 року [4]. Усього 193 держави, у тому числі Україна, приєдналися до декларації таких цілей. ЦСР спрямовані на подолання глобальних проблем людства, такі як бідність, нерівність, клімат, деградація навколишнього середовища, процвітання, мир і справедливість. Реалізація таких цілей не є прерогативою лише держави, а має спонукати банки на якісно новий розвиток бізнесу, скористатися новими можливостями, але для цього необхідні інновації та партнерство держави і бізнесу.

Українські банки з місцевим капіталом, окрім Укргазбанку, досі не поставили ЦСР на рівень стратегічного пріоритету. Тим самим вони не тільки втрачають можливості, але й відстають від конкурентів – іноземних банків, належать міжнародним корпораціям, які досить успішно оперують в Україні. Зокрема, підхід ІНГ до стійкості полягає у сфері кліматичних дій (мета 13), стале споживання та виробництво (мета 12), стійке та інклюзивне економічне зростання (мета 8). Роблячи це, банк співпрацює з іншими фінансовими установами, транснаціональними підприємствами та галузевими організаціями, щоб покращити наше розуміння ЦСР та охопити можливості впливу.

М. Сіміч, віце-президент з питань сталого фінансування, екологічної та соціальної відповідальності в ING вважає, що існує кілька способів, як банки можуть допомогти просувати ці цілі [3]. По-перше, банки повинні допомогти бізнесу відійти від практики, яка підриває цілі ЦСР, усвідомити ці уроки у власних банківських операціях - і бути активними у створенні стійких рішень. По-друге, банки повинні пропагувати стійку практику та надавати банківські рішення, які допомагають полегшити соціальні та економічні проблеми шляхом охоплення верств населення, які не користуються банківськими послугами. По-третє, банки мають важливе значення для фінансування значних інвестицій у сталі розвиток, які, за оцінками, коштують від 5 до 7 трильйонів доларів на рік. По-четверте, залучення міжнародних інвесторів є надзвичайно важливим для фінансування цих цілей - і банки мають переконати інвесторів перенести свою увагу з короткотермінових інвестицій і охопити більш довгострокові, засновані на розвитку, проекти.

ING прагне подвоїти до 2022 року обсяги фінансування організацій, які допомагають боротися зі зміною клімату та позитивно впливати на

суспільство та навколишнє середовище, порівняно з 14,6 мільярда євро фінансування клімату на кінець 2017 року. В якості індикаторів реалізації ЦСР – стале виробництво і споживання обрані продовольча безпека, економія енергії, екологічний транспорт, поводження з відходами, циркулярна економіка, збереження клімату.

Сіті банк Україна належить Citicorp, яка у вересні 2020 року оголосила про виділення 250 мільярдів доларів США для фінансування кліматичних рішень та зменшення кліматичного ризику. Це зобов'язання ґрунтується на попередній і надзвичайно успішній реалізації мети корпорації Citi у розмірі 100 мільярдів доларів, яка була оголошена в 2015 році та виконана в 2019 році - на чотири з лишком роки раніше запланованого терміну [1]. Нові плани базуються на переході на відновлювані джерела енергії, зменшенні кліматичного ризику та розширенні стійких операцій шляхом встановлення нових оперативних цілей, що включають зменшення використання енергії, води та відходів та стійке будівництво. Соціальний вплив, зміна клімату вже отримували неймовірне визнання як ключові питання бізнес-стратегії до пандемії. Пандемія просила інтерес до цих тем з боку інвесторів та клієнтів. Зростає інтерес інвесторів до пр идавання облігацій екологічного, соціального та стійкого характеру під час пандемії.

Еталоном звіту про досягнення ЦСР є щорічна доповідь Raiffeisen International [2]. Зокрема, австрійський банк отримав рейтинги сталого розвитку від Sustainalytics, MSCI ESG та CDP, збільшив до близько 1,3 млрд. євро загальну емію зелених облігацій, на 13 відсотків скорочення викидів CO2 у внутрішній екології в порівнянні з 2019 роком, зробив благодійну допомогу на загальну суму 4,6 млн. Євро, включаючи 1,6 млн. Євро пожертв COVID-19.

Національний банк України як регулятор повинен стимулювати перехід банків на модель сталого фінансування шляхом надання рекомендацій. Оголошені цільові індикатори мають щорічно оприлюднюватися банками, щоб інформувати інвесторів та вкладників про результати. За кожним індикатором визначених ЦСР слід показувати планові і фактичні показники.

Література

1. Citi Announces \$250 Billion Commitment To Finance Climate Solutions And Reduce Climate Risk: An Interview With Val Smith, Citi Chief Sustainability Officer. -

<https://www.forbes.com/sites/afdhelaziz/2020/09/03/citi-announces-250-billion-commitment-to-finance-climate-solutions-and-reduce-climate-risk-an-interview-with-val-smith-citi-chief-sustainability-officer/?sh=49460c0833e0>

2. RBI Sustainability Report 2020. - <https://www.rbinternational.com/en/who-we-are/sustainability/sustainability-report.html>

3. Sustainable development goals. - <https://www.ing.com/Sustainability/The-world-around-us-1/Sustainable-development-goals.htm>

4. UN's Sustainable Development Goals: The Critical Role of Banks in Creating a Sustainable Future. - <https://www.globalbankingandfinance.com/uns-sustainable-development-goals-the-critical-role-of-banks-in-creating-a-sustainable-future/>

УДК 004.8+004.91+336.018

Любіч О.О., д.е.н., проф.,
Стрижак О.Є. д.т.н., с.н.с.
Академія фінансового управління
alyubich@ukr.net, sae953@gmail.com

ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інформаційно-аналітична діяльність експертів у сучасному інформаційному середовищі, й особливе у фінансово-економічному секторі, носить мережецентричний характер та реалізується на засадах трансдисциплінарної взаємодії усіх інформаційних ресурсів і процесів що її складають [1]. Одним з головних факторів цих процесів є наявність трансдисциплінарно зв'язаних між собою процесів виробництва, обробки, зберігання, розповсюдження та використання великих обсягів інформації і знань у вигляді неструктурованих документів [2]. Однак при цьому треба забезпечити об'єктивність аналітичних висновків та рішень, що приймаються на основі аналізу цих документів. Й при цьому треба враховувати, що зазначені пасивні системи знань відображають різні галузі, мають значну кількість міждисциплінарних відношень та створені на основі використання різних інформаційних технологій і стандартів.

Досить об'ємна за обсягом та тематиками номенклатура мережевих пасивних систем знань, включаючи фінансово-економічний сектор, містить такі категорійні поняття, як: різноманітні звіти, статті, нормативні документи, описи продукції, й їх лексико-лінгвістичне забезпечення – словники, тезауруси, таксономії тощо [1-3]. Усі вони відносяться до класу слабоструктурованих, а за сукупністю та характером викладу - до класу Великих Даних (Big Data) [2] і також характеризуються багатоаспектністю та множинними латентними зв'язками.

Перетворення таких пасивних систем знань, що відображаються у вигляді документів, які сформовані та відображають описи певних процесів та їх властивостей є досить актуальною проблемою. Однак для цього треба реалізувати когнітивні процедури їх перетворення, як мінімум